

การเขียนบทความวิชาการทางรัฐประศาสนศาสตร์เพื่อการตีพิมพ์

Writing the Public Administration Academic Articles for Publishing

ภัทรพล ทศมาศ¹ สถาพร วิชัยรัมย์² และ ธนพัฒน์ จงมีสุข³

Pattarapon Tossamas¹, Stapron Wichairum² and Thanaphat Jhogmeesook³

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอเทคนิคและวิธีการเขียนบทความวิชาการให้มีคุณภาพเพื่อการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ นักวิชาการจำเป็นต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ ตลอดจนทักษะทางวิชาการที่หลากหลายเป็นต้นว่าการศึกษาจากปรากฏการณ์ วิธีการคิดเชิงเหตุผล การสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้มีประสบการณ์ การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของเนื้อหาบทความ โดยวิธีการบูรณาการระเบียบวิธี การพยากรณ์ปรากฏการณ์แบบอุปนัยและแบบนิรนัย นอกจากนี้ องค์ประกอบของบทความทางวิชาการ ประกอบด้วย (1) ส่วนนำ ได้แก่ ชื่อเรื่อง บทคัดย่อภาษาไทย คำสำคัญ บทคัดย่อภาษาอังกฤษ บทนำ ระเบียบวิธีดำเนินการ (2) ส่วนเนื้อหา ได้แก่ เนื้อเรื่องที่เป็นรูปแบบหรือแนวคิดใหม่ๆ (กรอบแนวคิด) ซึ่งแบ่งเป็นประเด็นหลัก ประเด็นรอง ประเด็นย่อย และบทสรุป และ (3) ส่วนอ้างอิง ได้แก่ บรรณานุกรมหรือเอกสารอ้างอิง โดยบทความวิชาการที่มีคุณภาพ ต้องได้รับตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารทางวิชาการในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับ

คำสำคัญ: เทคนิค, บทความวิชาการ, การตีพิมพ์

Abstract

This article aims to present techniques and method for writing the academic article qualitatively in order to be published in academic journal, thus, academicians need to have knowledges, abilities including skills such as phenomenon study, logical thinking, in-depth interviews, relevant literature review, verifying the credibility of article content by integration method, phenomenal forecasting by inductive and deductive. In other hand, the composition of academic articles consists of: (1) Introduction; title,

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

² อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

³ อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

abstract, keyword, introduction and methodology. (2) Content; the theme is the new model or concept (conceptual framework) which divide into main, secondary, sub-issues and conclusion. And (3); ending; reference. However, the quality articles must be published in academic journals in an acceptable database.

Keywords: Technique, Academic Articles, Publishing

บทนำ

วิชารัฐประศาสนศาสตร์มีเอกลักษณ์เนื่องจากแตกต่างจากวิชารัฐศาสตร์ในแง่ที่ว่า เป็นวิชาที่ให้ความสนใจต่อการศึกษาค้นคว้าโครงสร้างและพฤติกรรมของระบบราชการ รวมทั้งเป็นศาสตร์ที่มีระเบียบวิธีการศึกษาเป็นของตนเอง วิชารัฐประศาสนศาสตร์ยังแตกต่างจากศาสตร์การบริหารในแง่ที่ว่า เป็นวิชาที่ศึกษาเรื่องขององค์การของรัฐ ซึ่งมีได้มุ่งแสวงหากำไรดังเช่นองค์การเอกชน และเป็นวิชาที่สนับสนุนให้ องค์การของรัฐมีโครงสร้างกลไกการตัดสินใจและพฤติกรรมของข้าราชการที่ถือหลักการให้บริการ สาธารณะ” (Nicholas Henry, 2001: 27) รัฐประศาสนศาสตร์ (Public administration) จึงหมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานสาธารณะซึ่งรวมไปถึงการบริหารงานราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ โดยใช้การบวนการจัดการองค์การและบุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งทางราชการทั้งหลายและมีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดและนำเอากฎหมาย ระเบียบแบบแผนต่าง ๆ ซึ่งออกโดยฝ่าย นิติบัญญัติ ฝ่าย บริหาร และฝ่ายตุลาการ ไปปฏิบัติ” (Gordon, George, J., & Milakovich, Michael, E., 1995 : 8) ดังนั้นรัฐประศาสนศาสตร์จึงเป็นศาสตร์ที่ว่าด้วยการบริหารกิจการของภาครัฐ หรือถือว่าเป็นวิชาบริหาร กิจการของรัฐบาลนั่นเอง หากพิจารณากิจการของภาครัฐนั้น สามารถพิจารณาจากภารกิจของรัฐบาลที่ได้ ดำเนินการ หรือภารกิจที่หน่วยงานของรัฐต่าง ๆ ได้ดำเนินงาน รัฐประศาสนศาสตร์จึงเป็นการศึกษาหา ความรู้ทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องใช้ในการบริหารภาครัฐเป็นสหวิทยาการ (Inter-disciplinary approach) รัฐ ประศาสนศาสตร์จึงเกี่ยวข้องกับศาสตร์สาขาต่าง ๆ ยากที่จะแยกออกจากกันได้ ต้องอาศัยความรู้จาก หลากหลายสาขาวิชาเช่น รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ นิติศาสตร์ ในบางกรณีอาจรวมถึงความรู้ ด้านที่เป็นวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในบทนี้จะนำเสนอความหมายและขอบข่ายของการศึกษารัฐ ประศาสนศาสตร์ เพื่อจะใช้เป็นฐานในการคิดประเด็นที่จะทำการวิจัย หรือเป็นฐานพิจารณาว่างานวิจัยทาง รัฐประศาสนศาสตร์จะเกี่ยวข้องกับเรื่องใดบ้าง (Kenaphoom, Sanya. 2015 : 268)

อย่างไรก็ตามเมื่อสังคมโลกเข้าสู่สังคมแห่งการเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว การเผยแพร่และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้จึงเป็นเรื่องสำคัญสำหรับผู้คนบนโลกนี้ ไม่ว่าจะเป็นการ จัดประชุมสัมมนาทางวิชาการหรือการตีพิมพ์เผยแพร่ในรูปของวารสารทางวิชาการที่จะสะท้อน

ความก้าวหน้าทางวิชาการเนื่องจากดำเนินการวิจัยและการเขียนบทความวิชาการเป็นบทบาทหน้าที่ที่จำเป็นของนักวิชาการเพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถและทักษะทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง

วารสารทางวิชาการจัดเป็นสารสนเทศที่มีความสำคัญและมีคุณค่าต่อการศึกษา ค้นคว้าของนักวิชาการเนื่องจากเป็นแหล่งเผยแพร่และเสนอความรู้ ความคิดใหม่ๆ ทั้งผลการค้นคว้าวิจัย บทความวิชาการ ทฤษฎี ความคิดเห็นต่างๆ การเขียนบทความวิชาการเป็นการถ่ายทอดความคิดเห็นในรูปแบบลายลักษณ์อักษร การใช้เอกสารการอ้างอิงถือว่าการแสดงหลักฐานในการค้นคว้าอย่างมีหลักฐานสนับสนุนก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่ความคิดระหว่างกันและกัน ก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการ นับว่าเป็นผลดีต่อนักวิจัย นักศึกษา นักวิชาการที่กำลังค้นคว้าข้อมูลเพื่อใช้ในการพัฒนางานวิจัยและผลิตผลงานวิชาการที่มีคุณภาพสืบต่อไป

การเขียนบทความวิชาการอย่างต่อเนื่องจะให้นักวิชาการมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการทักษะตลอดจนเทคนิควิธีการเขียนบทความวิชาการเพื่อการตีพิมพ์เผยแพร่และวิธีการนำเสนอบทความที่ทำให้ผู้อ่านสนใจ โดยผู้เขียนต้องมีความรู้พื้นฐานและความสามารถในการเขียน กระบวนการถ่ายทอดทั้ง ระเบียบวิธีการศึกษา การใช้แนวคิด ทฤษฎี รวมถึงรูปแบบและแนวคิดใหม่ๆ คุณสมบัติและความสามารถเหล่านี้จำเป็นต้องมีอยู่ในตัวนักวิชาการซึ่งต้องพัฒนาจนเกิดความชำนาญ เชี่ยวชาญมากขึ้นเพื่อจะได้ถ่ายทอดองค์ความรู้สู่นักวิจัยและนักวิชาการรุ่นต่อไป

บทความวิชาการ (Academic article) ทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์เป็นงานเขียนเชิงวิชาการที่มีการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ประเด็นตามหลักวิชาการทางรัฐประศาสนศาสตร์โดยการสำรวจจากแนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรมแล้วนำมาคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบจนตกผลึกได้เพื่อรูปแบบหรือแนวคิดและทำการสรุปผลในประเด็นนั้นๆ ดังนั้นผู้เขียนบทความวิชาการจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้อยู่เสมอทั้งนี้การแสวงหาความรู้ใหม่ๆหรือสนใจติดตามความเคลื่อนไหวของสิ่งต่างๆรอบตัวอยู่เสมอจะช่วยให้เป็นคนทันสมัย รอบรู้ และได้รับข้อมูลข่าวสารใหม่จากแหล่งต่างๆอย่างกว้างขวางนำไปสู่ขีดความสามารถในการพัฒนาทางวิชาการอย่างต่อเนื่องส่งผลต่อการผลิตผลงานที่มีคุณภาพ เหล่านี้จึงต้องอาศัยเทคนิคการเขียน การนำเสนอบทความวิชาการที่น่าสนใจและเกิดการต่อยอดผลงานวิชาการต่อไปในอนาคต

ระเบียบวิธีดำเนินการ

บทความนี้ผู้เขียนได้รวบรวมแนวคิดเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการเขียนบทความวิชาการ บทความวิชาการทางรัฐประศาสนศาสตร์ โดยเริ่มจากการศึกษาจากปรากฏการณ์ (Phenomena) (Kenaphoom, Sanya. 2014A : 49-51) จากนั้นค้นหาเนื้อหาสาระด้วยวิธีการที่หลากหลายได้แก่ วิธีการคิดเชิงเหตุผล (Kenaphoom, Sanya. 2014B : 1-19) การสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้มีประสบการณ์ด้านการเขียน

บทความวิชาการ ทำการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อหาความลงตัวของเนื้อหาสาระ (Kenaphoom, Sanya. 2014D) และตรวจสอบความน่าเชื่อถือของเนื้อหาสาระโดยวิธีการบูรณาการระเบียบวิธีที่หลากหลาย (Kenaphoom, Sanya. 2013 : 169-185) การพยากรณ์ปรากฏการณ์แบบอุปนัยและแบบนิรนัย จากการดำเนินการดังกล่าวผู้เขียนจึงขอเสนอเชิงพรรณนาความ ดังต่อไปนี้

ความสำคัญของการเขียนบทความวิชาการ

นักวิชาการทุกสาขาอาชีพถือว่าการเขียนบทความวิชาการและบทความวิชาการทางรัฐประศาสนศาสตร์เป็นหน้าที่ ไม่ว่าจะเป็น นักวิชาการด้านแพทย์ พยาบาล วิศวกร นักการเกษตร นักดาราศาสตร์ นักเศรษฐศาสตร์ นักรัฐศาสตร์ นักกฎหมาย นักบริหารธุรกิจ นักการตลาด นักการเงินการธนาคาร นักรัฐประศาสนศาสตร์และนักการศึกษา ฯลฯ หน้าที่ดังกล่าวทำให้นักวิชาการเกิดการคิดค้นองค์ความรู้ใหม่ขึ้นมา เมื่อเกิดองค์ความรู้ใหม่แล้วก็ต้องเผยแพร่องค์ความรู้ทางวิชาการที่ค้นพบทั้งที่เป็นความรู้ใหม่หรือการต่อยอดองค์ความรู้เก่าให้เป็นองค์ความรู้ที่ทันสมัยให้เป็นที่ยอมรับแก่ผู้อ่าน นอกจากนั้นบทความวิชาการยังวัตถุประสงค์ในการนำเสนอความรู้ความคิดใหม่ๆ รวมทั้งประสบการณ์ของผู้เขียนเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ บนพื้นฐานของวิชาการในเรื่องนั้นๆ หรืออาจจะเป็นการแสดงความคิดเห็นในเชิงวิเคราะห์ วิวิจารณ์ วิชาการในเรื่องนั้นๆ หรือเพื่อตั้งคำถามหรือประเด็นใหม่ๆ ที่จะกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าในเรื่องนั้นต่อไป นักวิชาการผู้คิดค้นองค์ความรู้ใหม่นั้น มักเขียนและตีพิมพ์กับวารสารวิชาการของหน่วยงานต้นสังกัด แต่ทุกวันนี้มีเครือข่ายของวารสารทางวิชาการมากมายที่ได้รับเชิญจากบรรณาธิการให้ เขียนบทความตามวารสารวิชาการที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาตีพิมพ์ เพราะบทความทางวิชาการมีความสำคัญทั้งต่อนักวิชาการและวารสารที่ออกเผยแพร่มาก คือ บทความทางวิชาการเป็น ตัวชี้วัดการเป็นนักวิชาการของผู้เขียน คุณภาพคนอยู่ที่ผลของงานและเป็นภาพสะท้อนถึงความตื่นตัวทางวิชาการของผู้เขียน (ดาเรศ บันเทิงจิต. 2549) ได้กล่าวไว้ว่า บทความทางวิชาการและบทความวิชาการทางรัฐประศาสนศาสตร์มีความสำคัญ ทั้งต่อตัวผู้เขียน ต่อวงการวิชาการ/วิชาชีพ และต่อสังคม บทความทางวิชาการเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการกระจายความรู้และการพัฒนาองค์ความรู้ในด้านความสำคัญต่อสังคม บทความทางวิชาการเสนอสาระความรู้และแนวความคิดต่างๆ อันเป็นจุดเริ่มต้นที่ก่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติในด้านต่างๆ ดังนั้น จึงจำเป็นที่นักวิชาการไม่ว่าสาขาอาชีพใดจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับการเขียนบทความทางวิชาการเพื่อความก้าวหน้าในตำแหน่ง

1. ความหมายของบทความวิชาการ บทความวิชาการ (Academic article) หมายถึง งานเขียนหรือความเรียงที่ผู้เขียนประสงค์จะสื่อองค์ความรู้ หรือข้อค้นพบใหม่ๆ ด้วยการวิเคราะห์ประเด็นตามหลักวิชาการ โดยมีการสำรวจวรรณกรรมและวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ เพื่อสนับสนุน จนสามารถ

สรุปผลการวิเคราะห์ที่ประเด็นนั้นได้ เช่น บทความวิจัย บทความเสนอแนวคิด หลักการ และ/หรือ แบบจำลอง เป็นต้น โดยรูปแบบของบทความวิชาการ จะประกอบด้วย การเกริ่นนำที่แสดงเหตุผล หรือ ที่มาของประเด็นที่ต้องการอธิบายหรือวิเคราะห์ กระบวนการอธิบายหรือวิเคราะห์ และบทสรุป มีการอ้างอิงบรรณานุกรม ที่ครบถ้วนและสมบูรณ์

2. วัตถุประสงค์การเขียนบทความวิชาการ การเขียนบทความวิชาการนั้นวัตถุประสงค์หลักของการเขียนบทความวิชาการมีอยู่หลายประเด็นด้วยกัน ส่วนใหญ่แล้วจะต้องการให้ผู้อ่านได้รับ ความรู้ ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น แนวทางปฏิบัติวิธีการแก้ปัญหาข้อคิด แรงบันดาลใจข้อแนะนำ ข้อเสนอแนะ ในการเขียนบทความวิชาการแต่ละครั้งผู้เขียนควรที่จะกำหนดวัตถุประสงค์ของการเขียนให้ชัดเจนว่า ต้องการให้ผู้อ่านได้รับประโยชน์จากบทความในด้านใด เพราะในการเขียนบทความทางวิชาการถึงแม้จะเป็นเรื่องเดียวกันแต่อาจมีวิธีการนำเสนอแตกต่างกัน หากผู้เขียนมีวัตถุประสงค์ในการเขียนต่างกัน ในการกำหนดวัตถุประสงค์ของการเขียนบทความวิชาการนั้น ผู้เขียนจะต้องตอบคำถามตามหลัก 5 W 1 H ก่อนที่จะทำการเขียนบทความวิชาการเพื่อเป็นแนวในการกำหนดทิศทางของการเขียนและรูปแบบวิธีการนำเสนอเนื้อหาในบทความวิชาการและบทความวิชาการทางรัฐประศาสนศาสตร์ ดังกล่าว โดย 5 W 1H ประกอบด้วย (สมบัติ ทิฆมทรัพย์. 2555)

2.1 Who “จะเขียนให้ใครอ่าน” ผู้เขียนบทความวิชาการและบทความวิชาการทางรัฐประศาสนศาสตร์จะต้องทราบกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจนว่าบทความดังกล่าวจะนำเสนอให้กลุ่มผู้อ่านที่เป็นกลุ่มหลักคือ ใคร (Who) เช่น พนักงานสอบสวน นักวิชาการ หรือประชาชนทั่วไป เป็นต้น ทั้งนี้เนื่องจากจะได้กำหนดวิธีการนำเสนอและเรื่องได้เหมาะสมกับกลุ่มผู้อ่าน ตลอดจนเป็นแนวทางในการวางโครงเรื่องและการยกตัวอย่างในเนื้อหาให้สอดคล้องกับผู้อ่าน

2.2 What “จะเขียนเรื่องอะไร” หลังจากที่ได้กำหนดชัดเจนแล้วว่า จะเขียนบทความวิชาการและบทความวิชาการทางรัฐประศาสนศาสตร์ให้กับใครอ่าน คำถามต่อมาที่ต้องตอบคือ จะเขียนเรื่องอะไร ซึ่งเรื่องที่จะเขียนจะต้องสอดคล้องกับกลุ่มผู้อ่านและทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบันด้วย

2.3 Where “จะเขียนเพื่อเผยแพร่ที่ไหน” สำหรับแหล่งที่จะเผยแพร่นั้นก็มีความสำคัญ เพราะแหล่งเผยแพร่แต่ละแห่งจะมีวัตถุประสงค์เฉพาะหรือมีกลุ่มผู้อ่านเฉพาะ เช่น เผยแพร่ผ่านวารสารวิชาการของมหาวิทยาลัย เผยแพร่ผ่านสื่อหนังสือพิมพ์หรือวารสารบันเทิงลักษณะการเขียนบทความวิชาการจะต่างกัน นอกจากนี้รูปแบบการเขียน การอ้างอิง ลำดับหัวข้อของบทความที่เสนอผ่านแหล่งที่แตกต่างกันก็แตกต่างกันด้วย

2.4 When “เวลาที่จะนำบทความลงเผยแพร่คือเมื่อใด” การรู้ช่วงเวลาที่จะเผยแพร่บทความนับเป็นประเด็นสำคัญอีกประเด็นหนึ่ง เนื่องจากบทความบางเรื่องหากนำเสนอในช่วงเวลาที่ไม่เหมาะสมก็อาจจะไม่ดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน หรือหากนำเสนอพ้นช่วงเวลาที่เหมาะสมแล้วบทความ

นั้นจะได้รับความสนใจน้อยหรือไม่มีใครอ่าน เช่น หากจะนำเสนอบทความวิชาการเรื่อง “ประเด็นที่ควรคำนึงถึงในการจัดทำรัฐธรรมนูญ” ควรนำเสนอบทความดังกล่าวในช่วงก่อนที่จะมีการจัดทำรัฐธรรมนูญ หรือ ช่วงเวลาที่กำลังมีการจัดทำฉบับ “ร่าง” แต่หากเขียนบทความดังกล่าวหลังจากที่มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่แล้ว เรื่องดังกล่าวจะดูล้าสมัยไป แต่สามารถแก้ไขได้โดยการปรับเปลี่ยนเนื้อหาเป็นเรื่อง “ขั้นตอนการจัดทำรัฐธรรมนูญ” หรือ “ประเด็นที่คนไทยควรรู้ในรัฐธรรมนูญฉบับใหม่” แทนเรื่องเดิม เป็นต้น

2.5 Why “จะนำเสนอเรื่องนี้ทำไม” นอกจากผู้ที่จะเขียนบทความวิชาการและบทความวิชาการทางรัฐประศาสนศาสตร์จะต้องตอบคำถาม Who What Where และ When แล้วจะต้องอธิบายถึงปรากฏการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตและเหตุผลของการเขียนบทความวิชาการว่าจะเขียนเรื่องดังกล่าวทำไม ซึ่งจะเชื่อมโยงถึง คำถาม Who What Where และ When เช่น จะเขียนเพื่อใช้สอนนักศึกษา จะเขียนเพื่อไม่ให้คนไทยถูกหลอกหรือจะเขียนเพื่อเผยแพร่กฎหมายให้พนักงานสอบสวนทั่วไปทราบ

2.6 How “จะนำเสนอเรื่องนี้อย่างไร” สำหรับหัวข้อนี้ผู้เขียนบทความวิชาการจะต้องกำหนดแนวทางการเขียนว่าจะนำเสนอสาระสำคัญ แยกเป็นกี่ประเด็น ประเด็นใหญ่ ๆ มีอะไรบ้าง ในประเด็นหลักมีประเด็นย่อยๆ มีตัวอย่าง มีเหตุผล เพื่อสนับสนุนประเด็นหลักอย่างไรบ้าง การวางโครงเรื่องจะช่วยให้เขียนเรื่องได้ง่าย ไปในทิศทางที่ต้องการ ไม่สับสน ไม่กล่าวซ้ำซาก ไม่นอกเรื่อง

นอกจากประเด็นที่ผู้เขียนบทความวิชาการที่ยึดตามหลัก 5 W 1 H ผู้เขียนเห็นว่าการเขียนบทความวิชาการและบทความวิชาการทางรัฐประศาสนศาสตร์ที่ด้นนั้นต้องมี 1 C คือ ความเชื่อมโยงต่อเนื่องและสอดคล้องในแต่ละข้อของ 5 W 1 H 1 C เพื่อไม่ให้ผู้อ่านบทความสับสนและผู้เขียนบทความเองก็จะได้ไม่หลงประเด็นรวมไปถึงความเชื่อมโยงต่อเนื่องและสอดคล้อง (Connection) สำหรับหัวข้อนี้ผู้เขียนบทความวิชาการและบทความวิชาการทางรัฐประศาสนศาสตร์จะต้องเชื่อมโยงความคิด วิธีการเขียน กระบวนการเขียนให้ต่อเนื่องและสอดคล้องทันต่อสถานการณ์จะช่วยให้การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของข้อความได้ดีและน่าสนใจยิ่งขึ้น

3. ประเภทของบทความ ประเภทบทความวิชาการ (สายพิณ วิไลรัตน์. 2555)

3.1. บทความทั่วไป คือ บทความที่มีเนื้อหาหลายลักษณะอธิบายให้ความรู้คำแนะนำในเรื่องต่างๆ ไปที่ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน

3.2. บทความปริทัศน์ คือ บทความวิชาการที่เขียนขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมวิชาการที่เกี่ยวข้องมีการวิพากษ์และแสดงความคิดเห็นในเชิงวิชาการ

3.3. บทความวิจัย คือ บทความที่เขียนขึ้นจากงานวิจัยของตนเอง มีการกำหนดปัญหาและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน มีการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ สรุปและอภิปรายผลการวิจัย อันนำไปสู่ความก้าวหน้าทางวิชาการ

3.4. บทความวิเคราะห์ คือ บทความแสดงความคิดเห็นอย่างหนึ่งซึ่งผู้เขียนจะพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่เผยแพร่มาแล้วอย่างละเอียด โดยแยกแยะให้เห็นส่วนต่างๆ ของเรื่องนั้นอย่างละเอียด แสดงข้อเท็จจริงเหตุผลเพื่อให้ ผู้อ่านได้ความรู้ ความคิดเห็นเพิ่มเติม เกิดความคิดที่ชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น บทความวิเคราะห์ข่าว และบทความวิเคราะห์ปัญหา

3.5. บทความเชิงวิจารณ์ คือ บทความที่ศึกษาผลงาน หรือแนวคิดอย่างใดอย่างหนึ่งโดยละเอียด รวมทั้งมีการวิเคราะห์และอภิปรายผลของเรื่องที่ศึกษาให้เห็นแนวโน้มว่าควรเป็นไปในทางใด มีข้อดีข้อเสียอย่างไร แสดงการเคลื่อนไหว การเกิดของความคิดใหม่อย่างชัดเจน

3.6. บทความสารคดี คือ บทความที่เขียนเกี่ยวกับเนื้อหาแนวบรรยาย เล่าเรื่องเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ที่มีทัศนียภาพสวยงามหรือเพื่อแนะนำให้ผู้อ่านรู้จักสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ชักชวนให้สนใจไปพบเห็นสถานที่นั้นๆ

3.7. บทความสัมภาษณ์ คือ บทความที่เขียนขึ้นจากการสัมภาษณ์บุคคลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่องจากการสัมภาษณ์บุคคลหลายคนในหัวข้อเดียวกัน

4. ลักษณะของบทความที่ดี ลักษณะของบทความวิชาการที่ดีควรประกอบด้วยประเด็นดังนี้

4.1. เป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจ บทความวิชาการและบทความวิชาการทางรัฐประศาสนศาสตร์ที่เขียนต้อง

เป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของคนส่วนใหญ่ในขณะนั้นๆ (เอกสารเผยแพร่ การจัดการความรู้,2556)

4.2. เนื้อเรื่องมีสาระ มีหลักฐานพิสูจน์ได้ บทความและบทความวิชาการทางรัฐประศาสนศาสตร์ที่เขียนต้อง

มีเนื้อหาสาระที่สามารถพิสูจน์ได้ ไม่เกินความเป็นจริง มีการอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลที่ต้องการแม่นยำ

4.3. มีความกะทัดรัด ไม่ยาวจนเกินไป บทความและบทความวิชาการทางรัฐประศาสนศาสตร์ที่เขียนควรมีความกะทัดรัดในภาษาและ เนื้อหาไม่ควรยาวเกินไปจนทำให้ผู้อ่านเบื่อหน่าย ควรมีความยาวประมาณ 10-15 หน้ากระดาษ

4.4. แทรกความคิดที่ลึกซึ้ง และกว้างขวาง บทความที่ดีนั้นผู้เขียนต้องแทรกข้อคิดเห็นที่เป็นของผู้เขียนลงไปบทความด้วย ทั้งที่เป็นข้อความที่ลึกซึ้ง เจาะจงและกว้างๆด้วย

4.5. มีความชัดเจน ไม่คลุมเครือ บทความที่เขียนต้องมีความชัดเจนในเนื้อหาที่นำเสนอว่า ต้องการสื่อสารออกมาให้ผู้อ่านทราบในเรื่องใด ประเด็นอะไร

4.6. ตั้งชื่อเรื่องได้เหมาะกับกาลเทศะ แปลกใหม่ จำได้ ครอบคลุมเนื้อหา บทความที่ดีต้องตั้งชื่อเรื่องให้เป็นจุดเด่นจุดแรกที่จะดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน และมีผลอย่างมากต่อการตัดสินใจว่าจะอ่านหรือไม่อ่านบทความ เช่น ตั้งชื่อเรื่องให้สะดุดตาผู้อ่าน กะทัดรัด ใช้ถ้อยคำแปลกใหม่ ทันสมัย เรื่องให้น่าสนใจ ให้น่าอ่าน ให้โดนใจคนอ่าน

4.7. ใช้ภาษาเข้าใจผู้อ่านตั้งแต่ต้นจนจบ บทความที่ดีต้องเรียกความสนใจจากผู้อ่านใช้ภาษาที่เข้าใจ เช่น คำพูดของบุคคลสำคัญ การให้ความหมาย หรือให้คำจำกัดความ หรือประโยคที่สามารถกระทบใจผู้อ่านได้ ทั้งนี้ข้อความที่เลือกมาใช้ในการนำเรื่องนั้นต้องเกี่ยวข้องกับชื่อเรื่องของบทความ และเนื้อหาของคำนำต้องบอกแนวของเรื่องด้วย

4.8. มีความต่อเนื่องสัมพันธ์กันโดยตลอด ทั้งในด้านการเรียบเรียงถ้อยคำ ข้อความ และการจัดลำดับเรื่อง ทุกประโยคในแต่ละย่อหน้า และทุกย่อหน้าในแต่ละเรื่องต้องเชื่อมโยงเข้าด้วยกัน ด้วยการใช้คำเชื่อมข้อความ ได้แก่ คำบุพบท เช่น กับ แต่ แต่ เพื่อ คำสันธาน เช่น และ รวมทั้ง ตลอดจน นอกจากนี้ คำประพันธ์สรรพนาม เช่น ที่ ซึ่ง อัน เป็นต้น

5. สูตรเก้าบวกหนึ่งสู่ความสำเร็จของการเขียน จุดประสงค์ของบทความวิชาการที่ดีก็คือถ่ายทอดข้อมูลมาสู่ผู้อ่านให้ได้รวดเร็วและเข้าใจได้ง่าย มีผู้เขียนหลายๆท่านไม่ประสบความสำเร็จอันนี้ก็เพราะพยายามทำให้บทความดูเป็นจริงเป็นจังมากเกินไป เขียนเป็นทางการมากเกินไป ดังนั้น จึงไม่สามารถถ่ายทอดให้เข้าใจได้ง่ายเท่าที่ควร ลองปฏิบัติตามคำแนะนำต่อไปนี้ แล้วท่านจะทราบว่า การเขียนบทความไม่ได้ยากอย่างที่คิด การเขียนบทความวิชาการนั้นจำเป็นต้องมีขั้นตอนเพื่อสู่ความสำเร็จของการเขียนผู้เขียนขอแนะนำ 10 ขั้นตอนสู่ความสำเร็จในการเขียนบทความวิชาการ ดังนี้ (ทงง โขติสรยุทธ์. 2538)

ขั้นตอนที่ 1 อย่าเป็นกังวล คนทุกคนเขียนบทความกันได้ทั้งนั้นหากจะไม่ไปกังวลกับมันมากเกินไปนัก เท่าที่เห็นมามักกังวลว่าจะเขียนได้ไม่ตี กังวลว่าเขียนไปแล้วคนที่เรียนสูงๆจะมาคอยจับผิด หรือบางทีก็กังวลว่าจะเขียนได้ไม่ภูมิฐาน จงทำใจให้ได้ว่าเราเขียนเฉพาะในเรื่องที่เรามั่นใจว่าเรารู้แล้ว เขียนในเรื่องที่เราเคยประสบมาเขียนในเรื่องที่คิดว่าจะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน อย่างน้อยที่สุดเราก็ได้ทำประโยชน์ โดยเสนอข้อมูลที่เราคิดว่าถูกต้องที่สุดออกมา จงเขียนในทำนองเดียวกับที่ท่านพยายามจะอธิบายด้วยคำพูดให้ใครสักคนหนึ่งที่ไม่วู้เรื่องนี้ตีฟัง

ขั้นตอนที่ 2 เลือกหัวข้อที่จะเขียน บทความที่ดีก็คือ บทความที่สามารถอธิบายบางสิ่งบางอย่างที่ให้ประโยชน์ในแง่ใดแง่หนึ่งแก่ผู้อ่าน เช่น ให้ความรู้รอบตัว ให้ความรู้ที่นำไปใช้งานได้ ให้

แนวความคิดที่น่าสนใจ เป็นต้น แต่ไม่ควรเป็นบทความที่เพียงตั้งใจแสดงว่าท่านมีความรู้สูงกว่าผู้อ่าน
ดังนั้น ควรเลือกหัวข้อที่คิดว่าผู้อ่านจะสนใจและได้รับประโยชน์

ขั้นตอนที่ 3 วางแผนก่อน จุดนี้สำคัญมากสำหรับนักเขียนมือใหม่ การเขียนบทความ
นั้นไม่ยากนัก แต่มักจะมายากเอาตรงที่ไม่รู้จะเริ่มต้นเขียนอย่างไร เพราะใจมันแต่กังวลอยากจะเขียน
ทีเดียวให้ใช้ได้เลย กว่าที่จะเขียนบรรทัดแรกหรือย่อหน้าแรกได้แต่ละที คิดแล้วคิดอีก อะไรๆ ก็มักจะไป
เรียบเรียงอยู่ในสมองก่อน การเริ่มต้นจึงดูยากเย็นแสนเข็ญ พลอยทำให้ไม่ได้เริ่มต้นสักที มีหลักการ
เริ่มต้นง่ายๆ อยู่เพียงว่า ควรวางเค้าโครงหัวข้อย่อยต่างๆ ที่ต้องการจะเขียนลงในเศษกระดาษก่อน (ถ้า
หัวข้อละเอียดก็จะสะดวกขึ้น) ในแต่ละหัวข้อย่อยอาจจะมีใจความสำคัญที่ต้องการใส่ลงไป อาจเขียน
ออกมาเป็นท่อนๆ ก็ได้ คือ นึกจุดสำคัญหรือประโยคสำคัญอะไรได้ก็จับใส่ลงไปก่อน จากนั้นจึงค่อยมา
จัดเรียงลำดับหัวข้อย่อยเหล่านั้น (ลำดับแผนกระดาษ) และประโยคสำคัญเหล่านั้นตามลำดับความ
ต่อเนื่องที่ควรจะเป็น เช่น หัวข้อไหนควรอยู่ก่อนจึงจะอ่านเข้าใจง่าย ข้อสำคัญคือ ไม่ควรเอาส่วน
ปลีกย่อยขึ้นก่อน เพราะผู้อ่านจะเบื่อเร็ว ควรจะเอาหัวข้อที่กล่าวรวมๆ ขึ้นมาก่อน แล้วเก็บหัวข้อที่เน้น
รายละเอียดเอาไว้ทีหลัง อย่าลืมว่าเนื้อเรื่องต้องเรียงลำดับต่อเนื่องกัน เพื่อให้ผู้อ่านลำดับความคิดและ
ติดตามเรื่องได้ง่ายขึ้น มาถึงขั้นนี้ก็เหลือเพียงแต่ใส่รายละเอียดลงไปในแต่ละหัวข้อ และเพิ่มคำนำใน
ตอนต้นเรื่องสักหน่อยก็เรียบร้อยแล้ว

ขั้นตอนที่ 4 ไม่ต้องเขียนรวดเดียวจบ ถ้าไม่ใช่ นักเขียนอาชีพจริงๆ แล้ว ยากที่จะเขียน
ให้จบรวดเดียวได้ ควรเขียนเพียงครั้งละ 1 หรือ 2 หัวข้อที่สำคัญก็พอ อาจเขียนแต่ละหัวข้อแยก
กระดาษกันคนละแผ่นเลยก็ได้ แล้วขยายแนวความคิดของแต่ละหัวข้อย่อยลงไปบนกระดาษ ไม่
จำเป็นต้องเขียนเรียงตามลำดับหัวข้อ หัวข้อไหนที่ยากหรือยังไม่ออกว่าจะเขียนอย่างไรก็เก็บไว้ก่อน
เขียนหัวข้อที่คิดว่าเขียนได้เร็วก่อน เขียนไปเขียนมาแล้วมักจะนึกออกเองว่าจะเขียนหัวข้อที่เหลือนั้น
อย่างไร

ขั้นตอนที่ 5 เชื่อมโยงความคิดต่าง ๆ เข้าด้วยกัน หลังจากเขียนเนื้อความของหัวข้อ
สำคัญๆ ไปแล้ว ให้จัดเรียงกระดาษตามลำดับหัวข้อที่ได้วางแผนมาก่อน ลองอ่านทานดูว่ายังขาด
ข้อความอะไรมาเชื่อมโยงแต่ละหัวข้อเข้าด้วยกันหรือไม่ ถ้ายังขาดอยู่ก็อาจเพิ่มข้อความหรือเพิ่มหัวข้อ
เข้ามาอีก ให้ข้อความของแต่ละหัวข้อสัมพันธ์กัน ไม่ใช่ไปกันคนละเรื่อง ในการนี้อาจจะต้องเพิ่มหรือ
เปลี่ยนแปลงประโยคในตอนต้นหรือตอนท้ายของแต่ละหัวข้อไปบ้าง

ขั้นตอนที่ 6 ลงรูปที่จำเป็น บรรดากราฟ ตาราง โมนแกรม หรือรูปสเก็ตซ์ จะช่วยให้
การอธิบายต่างๆ ง่ายขึ้น ชัดเจนขึ้น และยังช่วยกระตุ้นความสนใจได้อีกด้วย แต่ละรูปควรมีคำอธิบายอยู่
ได้รูปด้วยว่าเป็นอะไร ใช้ทำอะไรหรือต้องการแสดงให้เห็นอะไร ถ้าเป็นรูปสเก็ตซ์ก็ไม่จำเป็นต้องเขียนรูป

ให้วิจารณ์บรรณานุกรม เพราะเป็นหน้าที่แผนกศิลป์ของวารสารฉบับนั้นจะจัดการให้แลดูสวยงามเอง เพียงแต่ขอให้แน่ใจว่าท่านเขียนรูปเหล่านั้นชัดเจนเพียงพอ และไม่สับสน

ขั้นตอนที่ 7 ให้อ่านและเนื้อหาสอดคล้องกัน ทุกครั้งที่ข้อเขียนอ้างอิงถึงรูปก็ควรอ่านตรวจสอบด้วยว่า ข้อเขียนตรงกับข้อมูลในรูปหรือไม่ ตัวอย่างเช่น ในบทความบอกว่าจากรูปที่ 1 อัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจในช่วงไตรมาสแรกของปีอยู่ที่ 3 เปอร์เซ็นต์ มากกว่าห้วงเวลาเดียวกันในปีก่อนอยู่ 0.1 ดังนั้น ให้ตรวจสอบดูว่ากราฟในรูปที่ 1 แสดงอย่างนั้นจริงๆหรือเปล่า

ขั้นตอนที่ 8 ตรวจสอบบทความและข้อความนำเรื่อง ถ้ายังตั้งชื่อบทความและเขียนข้อความในช่วงต้นๆเรื่องยังไม่เรียบร้อยดี ก็ให้ย้อนกลับไปใหม่ ผู้เขียนบางท่านอาจเขียนส่วนนี้ก่อน แต่บางท่านก็สะดวกที่จะเขียนทีหลังสุด เพราะเขียนตอนแรกอาจจะยังไม่นึกข้อความนำเรื่องไม่ได้ ตรวจสอบชื่อบทความและข้อความนำเรื่องว่าชี้นำผู้อ่านหรือเปล่าว่า บทความนี้ช่วยเขาได้อย่างไร ให้ประโยชน์อะไรกับเขา ไม่ใช่จะต้องให้อ่านจนจบเรื่องก่อนแล้วจึงจะทราบว่าเป็นบทความนี้เกี่ยวกับอะไร แล้วถ้าเป็นไปได้ก็ควรจะมีข้อความตัวโตๆ สัก 1-2 บรรทัดโปรยอยู่ใต้ชื่อเรื่องเพื่ออธิบายคร่าวๆ ว่า บทความ

ขั้นตอนที่ 9 แก่สำนวน ในขั้นนี้ต้องทำใจเป็นผู้อ่านให้ได้ ลองอ่านบททวนบทความของท่านให้ตลอดตั้งแต่ต้นจนจบ ดูว่าเนื้อหาพุ่งเข้าหาเป้าหมายตรงจุดหรือไม่ มีสำนวนที่อ่านแล้วกำกวมหรือไม่ มีศัพท์บางคำหรืออักษรย่อบางตัวที่ผู้อ่านจะไม่เข้าใจบ้างหรือไม่ ชักตัวเองไปเรื่อยๆ จนกระทั่งแก้ไขได้บทความที่คิดว่าคลุมเครืออย่างน้อยที่สุด ถ้าไม่แน่ใจตัวเอง ลองขอให้เพื่อนสักคนหนึ่งซึ่งรู้เรื่องนั้นน้อยกว่ามาลองอ่าน ดูซิว่าเขาสามารถเข้าใจได้ตลอดทั้งเรื่องหรือไม่ ถ้าไม่ ก็ลองหาทางแก้ไขให้ดีขึ้น

ขั้นตอนที่ 10 เกิดโมเดลหรือองค์ความรู้ใหม่ จำเป็นอย่างยิ่งที่บทความวิชาการและบทความวิชาการทางรัฐประศาสนศาสตร์ต้องเกิดสิ่งใหม่ที่พยากรณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตและแสดงถึงความเกี่ยวข้องระหว่างชุดของปัจจัยหรือตัวแปรต่าง ๆ หรือองค์ประกอบที่สำคัญในเชิงความสัมพันธ์หรือเหตุผลซึ่งกันและกัน เพื่อเข้าใจข้อเท็จจริงหรือปรากฏการณ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ

6. ขั้นตอนการเขียนโครงเรื่องบทความวิชาการ หลังจากที่ได้เขียนได้เรื่องที่จะเขียนแล้ว ก่อนที่จะลงมือเขียนบทความ ผู้เขียนควรมีการเขียนหรือวางโครงเรื่องของบทความก่อน โครงเรื่องหมายถึง การกำหนดเนื้อหาของบทความ โดยวิธีการจัดลำดับความคิดให้เป็นหมวดหมู่ หรือเป็นขั้นตอนตามลำดับความสำคัญ และความสัมพันธ์ของเนื้อหาที่จะเขียน โดยลักษณะโครงเรื่องที่ดีจะต้อง

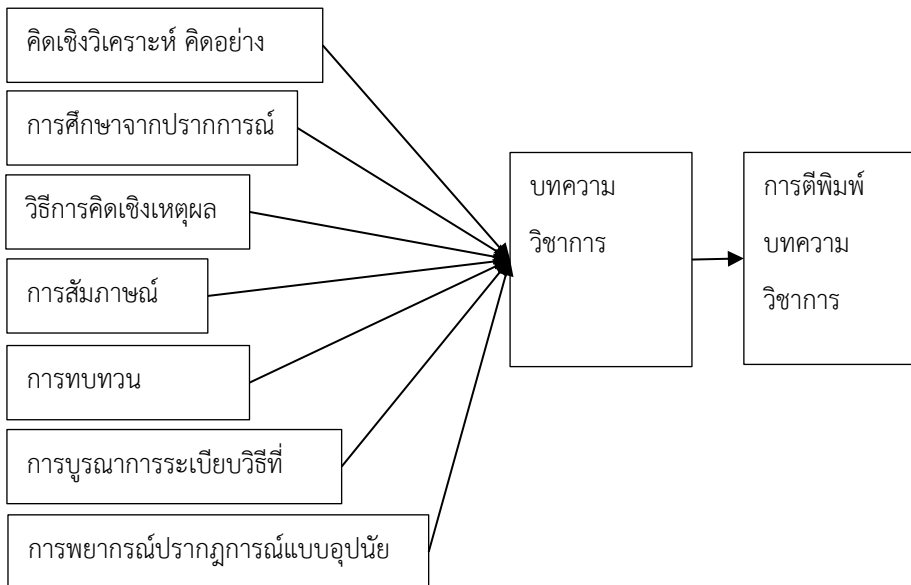
1. อยู่ในขอบเขตของเรื่องที่จะเขียน
2. เนื้อเรื่องไม่ซ้ำซ้อนกัน
3. ความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่องทุกหัวข้อมีการเรียงลำดับความก่อนหลังตามลำดับที่ควรเสนอ และมีความเชื่อมโยงเนื้อเรื่องเข้าด้วยกัน

4. สาระความสำคัญครบถ้วน ทั้งนี้ในการเขียนโครงเรื่องเพื่อให้ผู้เขียนได้รู้วาทนเองควรมีการจัดลำดับของการเขียนอย่างไร ขั้นตอนของการเขียนโครงเรื่อง มีดังนี้

1) ค้นคว้าและรวบรวมข้อมูล เป็นการรวบรวมเนื้อหาที่เป็นทั้งความรู้ ข้อเท็จจริง และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะเขียนจากเอกสารและสถิติต่างๆ ทั้งนี้ถ้าจะมีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการอื่น ๆ ประกอบ เช่น การสัมภาษณ์การสนทนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ฯลฯ

2) จัดหมวดหมู่การคิด เป็นการคัดสรรประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะเขียนว่าเรื่องใดเกี่ยวข้องมากน้อยเพียงใด แนวคิดใดที่เป็นเรื่องเดียวกันหรือใกล้เคียงกันให้อยู่ในพวกเดียวกัน หรือจัดเป็นประเด็นหลัก ประเด็นรอง

3) จัดลำดับความคิด เมื่อได้จัดหมวดหมู่ความคิดแล้ว จะนำมาจัดลำดับความคิดตามวิธีการต่างๆ เช่น จัดลำดับความคิดเห็นตามเวลาหรือเหตุการณ์ตามลำดับการเกิดก่อน - หลัง จัดลำดับตามสถานที่ เช่น แบ่งตามภูมิภาค เหนือ กลาง ใต้ ตะวันออก และ ตะวันตก หรือการจัดลำดับความคิดจากส่วนรวมไปหาส่วนย่อย หรือจากส่วนย่อยๆ ไปหาส่วนรวม เป็นต้น ทั้งนี้การจัดลำดับความคิดต้องจัดให้เป็นระบบ ให้เขียนตามลำดับขั้นตอนเพื่อจะให้อ่านเข้าใจตามลำดับ

แผนภาพที่ 1 การเขียนบทความวิชาการ

เทคนิคการเขียนบทความวิชาการ

ส่วนประกอบของบทความวิชาการที่มักประกอบด้วย ชื่อเรื่อง บทคัดย่อภาษาไทย คำสำคัญ หรือ Keywords บทคัดย่อภาษาอังกฤษ (Abstract) บทนำหรือคำนำ ระเบียบวิธีดำเนินการ เนื้อเรื่อง รูปแบบแนวคิดใหม่ๆ (กรอบแนวคิด) บทสรุป และ เอกสารอ้างอิง อย่างไรก็ตามส่วนประกอบดังกล่าวจะถูกแบ่งออกเป็นสามส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ส่วนนำ ประกอบด้วย ชื่อเรื่อง ต้องใช้ภาษาที่เป็นทางการ ท้นต่อเหตุการณ์ ชื่อเรื่อง ชัดเจน และครอบคลุมประเด็นของเรื่อง โดยเลือกใช้ ข้อความที่ดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน ชื่อเรื่อง จะต้องสื่อถึงเนื้อหาของเรื่อง ซึ่งต้องมีลักษณะที่เจาะลึก น่าสนใจ

ชื่อผู้เขียน ใช้ชื่อจริง คำนำหน้าไม่ต้องใส่ แต่ควรใส่ระดับการศึกษาปริญญาเอก ดร. หรือ Ph.D. หากมีตำแหน่งวิชาการให้ใส่ด้วย อาจเพิ่มเติมสถาบันหน่วยงานของผู้เขียนด้วยก็ได้

บทคัดย่อ เป็นการกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการเขียนบทความ และสิ่งที่จะพบหรือผลที่ได้จากการ อ่านบทความนั้นๆ ส่วนใหญ่มีการกำหนดความ ยาวของบทคัดย่อ เช่น ไม่เกิน 10 -15 บรรทัด

คำสำคัญ เป็นคำที่สั้นกะทัดรัด ได้ใจความ มีความหมาย เป็นคำนามหรือเป็นศัพท์เฉพาะ เพื่อใช้แทนเนื้อหาของบทความวารสาร

บทนำ เขียนปูพื้นฐานเพื่อดึงความสนใจของผู้อ่านสู่เนื้อเรื่อง ให้ผู้อ่านเห็นความสำคัญ และ สร้างบรรยากาศให้ติดตามต่อไป ควรเขียนให้กระชับ ตรงประเด็น ไม่ยืดเยื้อ ต้องเขียนให้สอดคล้องกับ ชื่อเรื่อง โดยจับประเด็นจากชื่อเรื่องและนำเรื่องเข้าสู่บริบท

ระเบียบวิธีดำเนินการ บทความผู้เขียนต้องรวบรวมแนวคิดเรื่องๆที่เขียนโดยเริ่มจากการศึกษา จากปรากฏการณ์ (Phenomena) โดยการใช้เหตุผลแบบนิรนัย (Deduction) และแบบอุปนัย (Induction) จากนั้นค้นหาเนื้อหาสาระด้วยวิธีการที่หลากหลาย ได้แก่ วิธีการคิดเชิงเหตุผล การ สัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้มีประสบการณ์ด้านการเขียนบทความวิชาการ ทำการทบทวนวรรณกรรมที่ เกี่ยวข้องเพื่อหาความลงตัวของเนื้อหาสาระและตรวจสอบความน่าเชื่อถือของเนื้อหาสาระโดยวิธีการบูรณาการระเบียบวิธีที่หลากหลาย

ส่วนที่ 2 เนื้อหา เนื้อเรื่อง ข้อมูลต้องสมบูรณ์และถูกต้อง เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถตอบสนอง ความต้องการของผู้อ่านได้ตามวัตถุประสงค์ของผู้เขียน ควรจำแนกหัวข้อหรือ ประเด็นให้ชัดเจนเพื่อความสะดวกในการอ่านและการทำความเข้าใจ หัวข้อต่างๆ ในเนื้อเรื่อง ต้องเป็น คำ ข้อความ หรือวลีที่สมบูรณ์ชัดเจน ในส่วนเนื้อหาสาระผู้เขียนควรคำนึงถึงประเด็นสำคัญๆ ดังต่อไปนี้ (สมบัติ ที่ซททรัพย์. 2555)

1. การจัดลำดับเนื้อหาสาระ ผู้เขียนควรมีการวางแผนจัดโครงสร้างของเนื้อหาสาระที่จะนำเสนอ และจัดลำดับเนื้อหาสาระให้เหมาะสมตามธรรมชาติของเนื้อหาสาระนั้น การนำเสนอเนื้อหาสาระควรมีความต่อเนื่องกัน เพื่อช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจสาระนั้นได้โดยง่าย

2. การเรียบเรียงเนื้อหา ในส่วนนี้ต้องอาศัยความสามารถของผู้เขียนในหลายด้าน นอกเหนือจาก ความเข้าใจในเนื้อหาสาระ เช่น ด้านภาษา ด้านสไตล์การเขียน ด้านวิธีการนำเสนอ การนำเสนอเนื้อหาสาระ ให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่ายและได้อย่างรวดเร็ว นั้น จำเป็นต้องใช้เทคนิคต่างๆในการนำเสนอเข้าช่วย เช่น การใช้สื่อประเภทภาพ แผนภูมิตารางกราฟ เป็นต้น

3. การวิเคราะห์วิพากษ์วิจารณ์ต้องเป็นไปอย่างมีหลักการ ทฤษฎีหรือมีหลักฐานอ้างอิงอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ความเป็นเหตุเป็นผลที่น่าเชื่อถือ มีการอ้างอิงข้อมูลที่เชื่อถือได้เพื่อนำไปสู่ข้อสรุป ด้วยทรรศนะของกลุ่มและมุมมองของผู้เข้าร่วมสัมมนาโดยมีการเรียบเรียงเรื่องราวต่อเนื่องกันตามลำดับอย่างชัดเจน เพื่อให้ผู้อ่านสามารถนำเรื่องนั้นๆไปปรับใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ได้

4. การใช้ภาษา การเขียนบทความทางวิชาการและบทความวิชาการทางรัฐประศาสนศาสตร์ จะต้องใช้คำในภาษาไทยหากคำไทยนั้นยังไม่เป็น ที่เผยแพร่หลายควรใส่คำภาษาต่างประเทศไว้ในวงเล็บ ในกรณีที่ไม่สามารถหาคำไทยได้จะเป็นต้องทับ ศัพท์ก็ควรเขียนคำนั้นให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของราชบัณฑิตยสถาน ไม่ควรเขียนภาษาไทยและต่างประเทศปะปนกัน เพราะจะทำให้งานเขียนนั้นมีลักษณะของความเป็นทางการ (formal) ลดลงผู้เขียน บทความทางวิชาการจำเป็นต้องพิถีพิถันในเรื่องการเขียนตัวสะกด การันต์ต่างๆ ให้ถูกต้องตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถานและควรตรวจทาน งานของตนไม่ให้ผิดพลาดเพราะงานนั้นจะเป็นแหล่งอ้างอิงทางวิชาการต่อไป

5. วิธีการนำเสนอ การนำเสนอเนื้อหาสาระให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่ายและได้อย่างรวดเร็วนั้น จำเป็นต้องใช้เทคนิคต่างๆในการนำเสนอเข้าช่วยเช่น การใช้สื่อประเภทภาพ แผนภูมิตารางกราฟ เป็นต้น ผู้เขียนควรมีการนำเสนอสื่อต่างๆ นี้อย่างเหมาะสม และถูกต้องตามหลักวิชาการ เช่น การเขียนชื่อตาราง การให้หัวข้อต่างๆในตาราง เป็นต้น (สมบัติ ทิฆพทรัพย์. 2555)

ส่วนสรุป บทความทางวิชาการและบทความวิชาการทางรัฐประศาสนศาสตร์ที่ดีควรมีการสรุปประเด็นสำคัญของบทความนั้นๆ ซึ่งอาจทำในลักษณะที่เป็นการย่อ คือ การเลือกเก็บประเด็นสำคัญของบทความนั้นๆ มาเขียนรวมกันไว้อย่างสั้นๆ ท้ายบท หรือ อาจใช้วิธีการบอกผลลัพธ์ว่าสิ่งที่กล่าวมามีความสำคัญอย่างไร สามารถนำไปใช้อะไรได้บ้าง หรือจะทำให้เกิดอะไรต่อไป (ปรีชา ช่างขวัญยืน และคณะ. 2539 : 14) หรืออาจใช้วิธีการตั้งคำถามหรือให้ประเด็นทิ้งท้ายกระตุ้นให้ผู้อ่านไปสืบเสาะแสวงหาความรู้หรือคิดค้นพัฒนาเรื่องนั้นต่อไปงานเขียนที่ดีควรมีการสรุปในลักษณะใดลักษณะหนึ่งเสมอ

ส่วนที่ 3 บรรณานุกรม การอ้างอิงขึ้นอยู่กับวารสารที่ใช้ในการตีพิมพ์ แต่มีรูปแบบที่เป็นที่ยอมรับ รายละเอียดของแหล่งสารนิเทศที่ใช้อ้างอิงในเนื้อหาทุกรายการ ทั้งที่ปรากฏชัดเจนโดยเขียนอ้างอิงไว้ และส่วนที่ไม่ปรากฏชัดเจน รูปแบบการอ้างอิงมีหลายรูปแบบ เช่น รูปแบบ APA Style (American Psychological Association), MLA (Modern Language Association, AMC (American Madical Association), รูปแบบแวนคูเวอร์ (Vancouver Style) เป็นต้น

การเผยแพร่บทความวิชาการ

แหล่งเผยแพร่บทความทางวิชาการมีทั้งที่เป็นสิ่งพิมพ์สิ่งบุคคลและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ประเภทสิ่งพิมพ์ เช่น วารสารทางวิชาการวารสารกึ่งวิชาการ หนังสือรวมเรื่อง และเอกสารประกอบการประชุม สัมมนาทางวิชาการ สิ่งบุคคล อาทิการนำเสนอผลงานในการประชุม สัมมนาทางวิชาการ การบรรยาย/อภิปราย และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ อาทิ เว็บไซต์ฐานข้อมูล ในการเตรียมบทความทางวิชาการต้องทราบแหล่งเผยแพร่และวิธีจัดเตรียมต้นฉบับที่แหล่งเผยแพร่นั้นๆ กำหนด เช่น ต้องทราบว่าแหล่งเผยแพร่เป็นวารสารวิชาการ หรือวารสารกึ่งวิชาการ วัตถุประสงค์ในการเผยแพร่เป็นอย่างไร กลุ่มเป้าหมายคือกลุ่มใด ความยาวของบทความกำหนดไว้กี่หน้า อักษรที่ใช้ในการพิมพ์เป็นแบบไหน ใช้การอ้างอิงรูปแบบใด เพื่อสามารถจัดเตรียมบทความทางวิชาการได้อย่างเหมาะสม ในการเลือกแหล่งเผยแพร่ที่เป็นวารสารวิชาการ เพื่อการเผยแพร่บทความทางวิชาการมีหลักเกณฑ์ ดังนี้ (เอกสารเผยแพร่การจัดการความรู้, 2556) (1) เป็นวารสารที่จัดพิมพ์ต่อเนื่องทุกปีตรงตามเวลาที่กำหนด (2) เป็นวารสารที่ออกต่อเนื่องมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี (3) กองบรรณาธิการประกอบด้วย ผู้ที่มีความรู้ประสบการณ์ในวิชาชีพเพียงพอ (4) มีผู้ทรงคุณวุฒิอ่านพิจารณาบทความอย่างน้อย 2 ท่าน (5) ถูกนำไปทำดัชนีวารสารไทย (6) มีค่า impact factor สูง (การวัดค่าความถี่ของการอ้างอิงบทความวารสารในแต่ละปี เป็นเครื่องมือช่วยประเมินเปรียบเทียบวารสาร) (7) มีบทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (8) มีเอกสารอ้างอิง (9) มีรายชื่ออ้างอิงอยู่ในฐานข้อมูลของต่างประเทศ

อย่างไรก็ดีการกำกับมาตรฐานของวารสารไทยได้ดำเนินการโดยศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai Citation Index : TCI) (2560) โดยการจัดกลุ่มวารสารในฐานข้อมูล TCI ออกเป็น ดังนี้

วารสารกลุ่มที่ 1 วารสารที่ผ่านการรับรองคุณภาพของ TCI (ระยะเวลา 5 ปี) และอยู่ในฐานข้อมูล TCI และจะถูกคัดเลือกเข้าสู่ฐานข้อมูล ASEAN Citation Index (ACI) ต่อไป พิจารณาจากวารสารที่ผ่านเกณฑ์หลักทุกข้อ ผ่านเกณฑ์รองอย่างน้อย 4 ข้อ ขึ้นไป และมีคะแนนจากเกณฑ์คุณภาพทุกข้อรวมกันไม่ต่ำกว่า 15 คะแนน

วารสารกลุ่มที่ 2 วารสารที่อยู่ระหว่างการปรับปรุงคุณภาพ และอยู่ในฐานข้อมูล TCI พิจารณาจากวารสารที่ผ่านตามเกณฑ์หลักทุกข้อ และมีคะแนนจากเกณฑ์คุณภาพทุกข้อรวมกันต่ำกว่า 15 คะแนน แต่ไม่ต่ำกว่า 10 คะแนน

วารสารกลุ่มที่ 3 วารสารที่ไม่ผ่านการรับรองคุณภาพ และอาจไม่ปรากฏอยู่ในฐานข้อมูล TCI ในอนาคตพิจารณาจากวารสารที่ไม่ผ่านเกณฑ์หลัก หรือมีคะแนนจากเกณฑ์คุณภาพทุกข้อรวมกันต่ำกว่า 10 คะแนน

บทสรุป

บทความวิชาการที่มีคุณภาพมีความสำคัญต่อนักวิชาการทุกสาขาอาชีพ ความสำคัญดังกล่าวทำให้ให้นักวิชาการผลิตผลงานวิชาการมากมาย ซึ่งการเขียนบทความวิชาการที่ดีนั้นจำเป็นต้องมีการคิดค้นองค์ความรู้ใหม่ มีการพัฒนาความรู้ ทักษะ นำความรู้ที่ได้ไปเผยแพร่และสามารถนำองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ ผลงานวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่นั้นแสดงว่าเป็นผลงานที่มีคุณภาพ เพราะผ่านกระบวนการคิดเชิงวิเคราะห์ คิดอย่างเป็นระบบ ผ่านประสบการณ์ของผู้เขียน กระบวนการศึกษาค้นคว้าที่หลากหลายเป็นต้นว่าการศึกษาจากปรากฏการณ์ วิธีการคิดเชิงเหตุผล การสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้มีประสบการณ์ด้านการเขียนบทความวิชาการ ทำการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อหาความลงตัวของเนื้อหาสาระและตรวจสอบความน่าเชื่อถือของเนื้อหาสาระโดยวิธีการบูรณาการระเบียบวิธีที่หลากหลาย การพยากรณ์ปรากฏการณ์แบบอุปนัย แบบนิรนัย ฯลฯ การเขียนบทความวิชาการที่มีคุณภาพเป็นตัวชี้วัดการเป็นนักวิชาการที่ดีและสะท้อนความเป็นตัวตนของนักวิชาการที่ถ่ายทอดออกมาผ่านผลงานวิชาการก่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ดาเรศ บันเทิงจิต. (2549). *การเขียนบทความทางวิชาการ*. [Online] <http://61.19.86.230/km/images/data/content2.pdf> [10 กุมภาพันธ์ 2560]
- ทงง โชติสรยุทธ์. (2538). *สมาคมผู้จัดพิมพ์และผู้จำหน่ายหนังสือแห่งประเทศไทย*. [Online] <http://actech.agritech.doae.go.th/techno/how%20to%20write%20article.doc>. [10 กุมภาพันธ์ 2560]

- ปรีชา ช้างขวัญยืน และคณะ. (2539). *เทคนิคการเขียนและผลิตตำรา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรเดช จันทศร. (2557). *หลักการกำหนดนโยบายของรัฐ*. มุลินิตากสิณเพื่อพัฒนาการศึกษา.
- ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย. (2560). *เกณฑ์การคัดเลือกวารสารเข้าฐานข้อมูล TCI และเกณฑ์การประเมินคุณภาพวารสารในฐานข้อมูล TCI*. [Online] http://www.kmutt.ac.th/jif/public_html/quality_TCI57.html [20 มกราคม 2560]
- สมบัติ ทีฆทรัพย์. (2555). *การเขียนบทความวิชาการและบทความวิจัย*. [Online] http://www.research.eau.ac.th/pdf/km/km_7/km2.PDF. [20 กุมภาพันธ์ 2560]
- สายพิน วิไลรัตน์. (2555). *เคล็ดลับการเขียนบทความทางวิชาการ : สไตล์บรรณาธิการชำนาญการ*. [Online] <http://www.general.psu.ac.th/data/word/km/km2.pdf> access on 240510. [10 กุมภาพันธ์ 2560]
- เอกสารเผยแพร่การจัดการความรู้. (2556). *เทคนิคการเขียนบทความวิจัยและบทความวิชาการ เพื่อลงตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ*. คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ.
- Gordon, George, J., & Milakovich, Michael, E. (1995). *Public administration in America*. 5th ed. New York: St. Martin's Press.
- Henry Nicholas. (2001). *Public Administration and Public Affairs*. New Jersey: Prentice Hall.
- Kenaphoom, Sanya. (2013). "The Creating of the Survey Research Conceptual Framework on Public Administration" *Valaya Alongkorn Review*, 3 (2) : July-December 2013 : 169-185.
- Kenaphoom, Sanya. (2014A). "Research Philosophy: Quantity Quality" *Journal of Political Science and Law, Rajabhat Kalasin University*, 3 (2), 49-51.
- Kenaphoom, Sanya. (2014B). "Establish the Research Conceptual Framework in Public Administration by the Rational Conceptual thinking". *PhetchabunRajabhat Journal*, 16 (1) : January-June 2014 : 1-19.
- Kenaphoom, Sanya. (2014C). "A Creation of a Research Conceptual Framework for Public Administration by Knowledge Management Methodology" *Journal of Humanities and Social Sciences, Ubon Ratchathani University*, 5 (2), 13-32.

Kenaphoom, Sanya. (2014D). “The creating of Quantitative Research Conceptual Framework of Public Administration by Literature Review”. *Udonthani Rajabhat University Journal of Humanities and Social Science*, 3 (1) : January-June 2014.

Kenaphoom, Sanya. (2015). “Evolution and Scope of Public Administration”. *Chophayom Journal*, 26 (2) : July - December 2015